

“Punten pakken is het devies!”

Dit is het moment waar Dames 1 naartoe heeft gewerkt de afgelopen anderhalf seizoenen. Voorbereiden op de 1^e Klasse en nu klasse behoud door punten te pakken. Het eerste punt is binnen, want van Polstars werd met 3-1 verloren.

Degenen die de volleyblogs lezen en Dames 1 hebben gevolgd weten dat Dames 1 tactisch enorme stappen heeft gemaakt. Individueel als speler en als team. Het echte bewijs, de punten, moet nu komen. Begin vorig seizoen trof ik goed opgeleide en goed getrainde spelers aan die technisch in de 1^e Klasse thuis horen. Tactisch was Dames 1 echt knudde en door veel aanpassingen heeft het team zich opgewerkt tot een team dat kan overleven in de 1^e Klasse. De tactische verandering die Dames 1 nog kan ondergaan (om makkelijker punten te pakken) is net in de tweede helft van dit seizoen ingezet. Of Dames 1 deze tactische verandering dit seizoen óók nog kan verwerken in hun spel, daarover heb ik grote twijfels. Ik bespeur enige vorm van tactische verzadigdheid. Tactische vermoeidheid. “Prima”, “Mooi”, “Oké”, “Kunnen we verder?”, en ook een mooie, “Laten we ‘gewoon’ gaan volleyballen”, haha. Ik snap het wel. Mark en ik hebben in anderhalf seizoen heel veel gevraagd en ze hebben alles serieus aangepakt en geleverd. Ze hebben heel hard gewerkt. Fysiek én mentaal. Daarnaast heeft het team ook veel tegenslagen en zijn we nog steeds niet op volle sterkte. Overvragen wij ze nu? Ja, dat denk ik wel, maar als zij dit laatste tactische ‘ding’ zich eigen kunnen maken, dan scoren zij veel makkelijker en winnen zij de sets die nu nog verloren gaan.

Wat is dat tactische ‘ding’? Daar zal ik apart een volleyblog voor schrijven, maar in het kort komt het neer op het uitbuiten van de zwakte van een tegenstander. Om de zwakte van een tegenstander te vinden, zal je de tegenstander moeten analyseren, beslissingen moeten nemen hoe je die zwakte gaat uitbuiten en moet je als team daadwerkelijk doen wat je hebt besloten.

“Zorg dat je je vijand beter begrijpt dan jezelf”
"Val de strategie van de vijand aan."
- Sun Tzu¹ -

De strategie van een tegenstander in de 1^e Klasse is snel te doorzien. De strategie is gericht op het benutten van de sterkste aanvallers. De strategie aanvallen (ontregelen van de tegenstander) betekend dan ook, dat je moet voorkomen dat de sterke aanvallers kunnen doen wat ze ‘gewend zijn’ om te doen. Kom ik zo in het eerste voorbeeld op terug.

Wat is de strategie van Polstars? Polstars speelt alles over het midden, zelfs de slechte passes. Heel slim, want op het midden staan hun sterkste aanvallers. Komt er een goede pass, dan spelen ze zelfs een eerste tempo op midden. De ervaren midspeler (nr. 9) gaat gewoon hangen voor een eerste tempo als het kan. De chemie tussen nr. 9 en de spelverdeler is dusdanig, dat de spelverdeler dan ook de eerste tempo speelt. Bij een goede pass speelt zij de 32 (en soms de 31), bij een pass die teveel naar links gaat speelt zij ook een 32. Kortom, 80% van alle ballen worden op het midden gespeeld. Maar! Wat opvalt is, dat als Dynamiek een bal op rechtsachter (positie 5) speelt (tactisch of serve) en de pass blijft wat hangen op of voor de drie-meter, dan speelt de spelverdeler altijd een 52.

Hoe kunnen we de strategie van de tegenstander ontregelen? Een voorbeeld uit de wedstrijd tegen Polstars. De ervaren midaanvaller (nr. 9) is gewend om ‘in de loop te slaan’, dat resulteert er altijd in, dat zij links langs de middenblokkeerder slaat. Als de middenblokkeerder haar blok ‘in de loop’ van

¹ Een oude Chinese militaire strateeg, filosoof en auteur van "De Kunst van het Oorlogvoeren" (The Art of War). Hij leefde tijdens de Oostelijke Zhou-periode, rond de 5e eeuw voor Christus.

de middenaanvaller zet, dan dwingt zij de midaanvaller om de andere kant op te slaan. Dit ontregelt de midaanvaller, want ze moet iets anders doen dan dat zij gewend is. Dat resulteert in een grotere kans op een punt voor Dames 1. We gaan nog een stap verder in dit voorbeeld. Als Dames 1 weet dat de midaanvaller rechts langs het blok gaat slaan, dan kan de verdediging alvast een positie innemen. De middenblokkeerder moet wel doorgeven aan het team waar zij het blok gaat zetten. Zij zegt dit éénmalig naar het team, want bij deze midaanvaller blijft zij de rest van de wedstrijd het blok 'in de loop' dichtzetten. Het gaat er niet om, dat de middenblokkeerder een punt pakt met het blok, het gaat er alleen om dat zij een sterke aanvaller gaat storen.

Het tweede voorbeeld is, dat als de bal op positie 5 valt (tactisch of serve), dan blijft de pass hangen en speelt de spelverdeler altijd een 52. Als de bal richting positie 5 gaat, dan kan de verdediging al een positie innemen. De verdediging hoeft zich niet te haasten, ze kan zelfs nog even een kopje thee drinken in de kantine, tijd zat. Als Dames 1 op de juiste positie zit, dan verdedigd Dames 1 in 90% van de gevallen de bal en scoort ook, dus snel waarnemen/beslissen/doen levert dus punten op. Als je de serve hebt, dan kan je het zelfs afdwingen.

Als het lukt om de strategie van een team te verstoren, dan moet dat team improviseren. Teams in de 1^e Klasse kunnen niet improviseren, waardoor de tegenstander al heel snel veel meer fouten gaat maken en het makkelijker is voor Dames 1 om punten te pakken. Dames 1 is namelijk wel goed georganiseerd. Alle tactische aanpassingen die het team heeft ondergaan en keihard heeft getraind, worden tijdens de wedstrijd voortdurend gecheckt, besproken en bijgesteld. Maar! Dames 1 stopt teveel tijd in het checken/bespreken/bijstellen. De tijd die zij teveel gebruiken, moeten zij gaan gebruiken voor het waarnemen/beslissen/doen. Daarvoor moet je continue naar de tegenstander kijken (waarnemen) en erop vertrouwen dat je zelf 'georganiseerd' staat. Das lastig...

Dynamiek is alleen te ontregelen met harde aanvallen, een moeilijke serve of snelheid:

- Harde aanval: Is de aanval niet hard, dan kan Dynamiek door de goede organisatie de bal verdedigen in 90% van de gevallen (waarna ze met 100% Power je de bal om de oren slaan).
- Moeilijke serve: Dynamiek heeft veel moeite met passen, vooral omdat ze nog niet gewend zijn aan de moeilijkere services in de 1^e Klasse. Passen gaat inmiddels beter, omdat Dynamiek op de training ook moeilijker serveert.
- Snelheid: Dynamiek heeft (nog) niet het vermogen om zich vroegtijdig te mobiliseren, omdat ze de tegenstander onvoldoende waarnemen. Dames 1 kan zich wel snel naar strategische posities verplaatsen, omdat we dit regelmatig trainen met de oefening "Molentje". Maar! Als de tegenstander de snelheid opschroeft en vroegtijdig bewegen wordt noodzakelijk om tijdig een strategische positie te bereiken (snelheid alleen is niet meer genoeg), dan wordt Dames 1 ontregeld. Bijvoorbeeld: De strategie van Devoko is volledig gericht op snelheid. Op het midden 1^e tempo (blokkeerder pinnen op midden) en van daaruit verdelen naar buiten. Bij Devoko moet je de pass ontregelen, dan kan de blokkeerder vroegtijdig naar positie 2 voor het blokkeren van de 52/12 en kan de verdediging vroegtijdig hun posities innemen (na de thee natuurlijk). De middenblokkeerder hoeft dus alleen naar de pass te kijken en te zien dat het een 31 zal worden.

In de tweede set tegen Polstars is gekozen om een nog herstellende Christel en Moniek in te brengen. De twee aanvoerders van Dames 1. Daarmee wordt gegokt op de ervaring van deze spelers. De ervaring die het waarnemen/beslissen/doen moet verbeteren, waardoor het vroegtijdig mobiliseren verbetert, Dames 1 het middenspel van Polstars kan ontregelen en meer aanvalskansen kan creëren voor zichzelf. Het duurde de hele 2e set om in de flow te komen, maar de 3e set werd gepakt. Polstars kwam in de 3e set minder vaak over het midden. Ook door een wissel van één van de middenspelsters. De 4e set was Polstars te sterk en liep Dames 1 tegen een grote achterstand op. Toch een goed resultaat, want wederom een andere opstelling en toch 1 punt gepakt!

Setstanden: 25-15, 25-17, 23-25 en 25-14.

